

การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี*

THE ADMINISTRATION SYSTEM OF CARING STUDENT OF
EDUCATIONAL INSTITUTION UNDER THE SECONDARY EDUCATION
SERVICE AREA OFFICE UDON THANI

อภิรุต มะโนราช¹ และ อมรทิพย์ เจริญผล²

Aphirut Manorat¹, and Amornthip Charoenphon²

¹⁻²มหาวิทยาลัยราชธานี

¹⁻²Ratchathani University, Thailand

¹Corresponding Author's Email: kru.monhondajazz@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี และ 2) เพื่อ
เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูที่มีต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของสถานศึกษา จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน
กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 17 คน และ ครู จำนวน 321 คน รวมจำนวน 338 คน
ได้มาโดยวิธีการเปิดตารางเครจซี่และมอร์แกน และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้เป็น
แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 –
1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .91 สถิติที่ใช้ ได้แก่ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการส่งต่อนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไข
ปัญหา ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านส่งเสริมและ
พัฒนา ตามลำดับ และ 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูที่มีต่อการบริหาร
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี
จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดย
ภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

---

* Received 29 March 2025; Revised 9 April 2025; Accepted 20 April 2025

คำสำคัญ: การบริหาร, ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to 1) to study of the management level of the student care and support system in educational institutions under the Secondary Education Service Area Office of Udon Thani, and 2) to compare the opinions of administrators and teachers on the Management of the Student Support System of Educational Institutions Affiliated with to the Udon Thani Secondary Education Area. The sample consisted of 17 administrators and 321 teachers, for a total of 338 persons. The sample size was determined using the Krejcie and Morgan (1970) table, and participants were selected through stratified random sampling. The research instrument was a 5-point rating scale questionnaire with a consistency index between 0.67 – 1.00 and a reliability coefficient of value of .91. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and one-way analysis of variance (One-Way ANOVA).

The research results found that: 1) The administration of the student support system of the educational institution affiliated with the Udon Thani Secondary Education Area Office, both overall and in each aspect, was at a high level. The aspects, ranked from highest to lowest in the following order. student referral, prevention and problem solving, student screening, individual student recognition, and promotion and development, respectively. And 2) The Comparison of the opinions between administrators and teachers on Management of the Student Support System of Educational Institutions Affiliated with the Udon Thani Secondary Education Area classified by gender, education level, position, and work experience, it was found that the overall difference was statistically significant at the .05 level.

Keywords: administration, student support system, school administrators.

บทนำ

การจัดการศึกษามีเป้าหมายหลักในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพในทุกมิติ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และทักษะชีวิตที่เอื้อต่อการ

ดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 ที่กำหนดให้การจัดการศึกษามุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็น มนุษย์ที่สมบูรณ์ ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และกระบวนการ จัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาได้เต็มศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) อย่างไรก็ตาม สังคมไทยเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการพัฒนา เทคโนโลยีและโลกาภิวัตน์ ส่งผลให้พฤติกรรมของเด็กและเยาวชนเปลี่ยนแปลงไป เกิดปัญหา สังคมที่ซับซ้อนขึ้น เช่น การลดลงของคุณธรรมจริยธรรม การเพิ่มขึ้นของปัญหาเสพติด ความรุนแรงในสถานศึกษา และความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่ง ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Student Support System) อย่างเป็นระบบ มี มาตรฐาน และตรวจสอบได้ โดยมีครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา และบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ร่วมดำเนินงาน โดยครอบคลุมการส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหาของนักเรียนในทุก มิติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552) กระบวนการดังกล่าวประกอบด้วย 5 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การ ส่งเสริมพัฒนานักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) การส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาไป ยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) นอกจากนี้ ยังมี การบูรณาการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อให้ การช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึง ทั้งนี้ การดำเนินการต้องอาศัย ความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างรอบด้าน (เพ็ญศรี นิตยา, 2551)

ที่ผ่านมาถึงแม้ว่าจะมีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง แต่จากการนิเทศติดตามของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี พบว่า สถานศึกษาหลายแห่งยังคงเผชิญกับอุปสรรค เช่น ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงาน ขาด การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ขาดมาตรฐานที่ชัดเจน และขาดบุคลากรที่มีความ เชี่ยวชาญด้านการแนะแนว ส่งผลให้ปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนยังคงเกิดขึ้น อาทิ การขาดเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และปัญหาสุขภาพจิตที่เพิ่มขึ้นในกลุ่ม นักเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี, 2566)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของสถานศึกษา เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารระบบ ดังกล่าว และนำผลการศึกษาไปใช้พัฒนาแนวทางการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจะ ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพชีวิตของนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูที่มีต่อ การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่สังกัดในสถานศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา แตกต่างกัน
2. ผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา แตกต่างกัน
3. ผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา แตกต่างกัน
4. ผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหาร และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2566 จำนวน 2,781 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร 137 คน ครู 2,644 คน จากสถานศึกษา 63 แห่ง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี, 2566)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี จำนวนทั้งสิ้น 338 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2556) ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ ตำแหน่ง เป็นชั้นของการสุ่ม ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร จำนวน 17 คน และครู จำนวน 321 คน รวม 338 คน และการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลาก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 40 ข้อ แบบสอบถามผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน มาปรับปรุงแก้ไข โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 นำมาใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างแบบสอบถาม โดยมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 นำไปพิจารณาความสอดคล้องข้อคำถามกับผู้บริหารและครู ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำผลมาทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α = Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 117) ของแบบสอบถาม ด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coeffect) ของครอนบัก มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.91

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มหาวิทยาลัยราชธานี โดยนำส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมแบบสอบถาม เสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี และแบบสอบถามได้รับคืนมา ทำการบันทึกคะแนน แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที่ (t-test Independent Sample) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way - ANOVA)

ผลการวิจัย

1. ผลวิเคราะห์ระดับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี แสดงดังตารางที่ 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา โดยภาพรวม และรายด้าน

การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.27	0.47	มาก
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.31	0.44	มาก
3. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.33	0.48	มาก
4. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน	4.27	0.49	มาก

5. ด้านการส่งต่อ	4.33	0.47	มาก
รวม	4.30	0.47	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด มี 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.48) และด้านการส่งต่อ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.47) รองลงมาคือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.44) และส่วนด้านที่มีระดับค่าเฉลี่ยต่ำสุด มี 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.44) และด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.47)

2. ผลเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูที่มีต่อ การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามตัวแปรเพศ

การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	ชาย (n=161)		หญิง (n=177)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.32	0.50	4.21	0.44	2.168	0.031*
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.41	0.44	4.21	0.41	4.403	0.001*
3. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.42	0.51	4.24	0.43	3.472	0.001*
4. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน	4.40	0.50	4.16	0.45	4.625	0.001*
5. ด้านการส่งต่อ	4.40	0.49	4.28	0.44	2.218	0.027*
รวม	4.39	0.48	4.22	0.43	3.377	0.012

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เมื่อพิจารณา

เป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยการบริหารมากกว่าเพศชาย

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.21	0.44	4.34	0.50	-2.563	0.011*
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.22	0.41	4.42	0.44	-4.191	0.001*
3. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.30	0.44	4.35	0.52	-0.935	0.351
4. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน	4.25	0.47	4.30	0.50	-1.034	0.302
5. ด้านการส่งต่อ	4.31	0.41	4.36	0.53	-0.836	0.404
รวม	4.26	0.43	4.35	0.49	-1.912	0.211

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการคัดกรอง มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยระดับการศึกษาที่สูงกว่าระดับปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยมากกว่าระดับการศึกษาปริญญาตรี

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตำแหน่ง

การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	ผู้บริหาร		ครู		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.59	0.23	4.25	0.47	5.435	0.001*
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.59	0.26	4.29	0.44	4.331	0.001*
3. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.74	0.26	4.30	0.48	6.218	0.001*

4. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน	4.68	0.34	4.25	0.48	3.604	0.001*
5. ด้านการส่งต่อ	4.78	0.34	4.31	0.46	5.465	0.001*
รวม	4.68	0.29	4.28	0.47	5.011	0.001*

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นต่อ การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยในการบริหารมากกว่าครู

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	2	10.690	5.345	27.978	0.001
	ภายในกลุ่ม	335	64.001	0.191		
	รวม	337	74.692			
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	12.846	6.423	41.915	0.001
	ภายในกลุ่ม	335	51.334	0.153		
	รวม	337	64.179			
3. ด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหา	ระหว่างกลุ่ม	2	11.654	5.827	30.181	0.001
	ภายในกลุ่ม	335	64.676	0.193		
	รวม	337	76.329			
4. ด้านการส่งเสริมพัฒนา นักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	11.751	5.876	28.881	0.001
	ภายในกลุ่ม	335	68.154	0.203		
	รวม	337	79.905			
5. ด้านการส่งต่อ	ระหว่างกลุ่ม	2	7.228	3.614	18.170	0.001
	ภายในกลุ่ม	335	66.634	0.199		
	รวม	337	73.863			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2				0.001
	ภายในกลุ่ม	335				
	รวม	337				

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน และด้านการส่งต่อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD พบว่า

ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการ LSD ประสบการณ์ในการทำงานกับระดับความคิดเห็น ที่มีต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงานในภาพรวม

ประสบการณ์ทำงาน	$\bar{X}$	0 - 5 ปี	6 - 10 ปี	11 ปีขึ้นไป
		4.04	4.42	4.42
0 - 5 ปี	4.04	-	0.38*	0.38*
6 - 10 ปี	4.42	-	-	0
11 ปีขึ้นไป	4.42	-	-	-

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 15 พบว่าผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ 0 - 5 ปี กับ 6 - 10 ปี และ 0 - 5 ปี กับ 11 ปีขึ้นไป

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานีอยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมาก โดยตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนแต่ละคนสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูติมา ถาวรแก้ว (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตนักเรียนของสถานศึกษาในจังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต

4 พบว่า การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตนักเรียนของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และอภิปรายรายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะสถานศึกษาได้วางแผนและดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยเยี่ยมบ้าน ศึกษาพฤติกรรม รวบรวมข้อมูล ใช้เครื่องมือประเมิน รายงานผล เพื่อคัดกรองและพัฒนาให้นักเรียนให้เป็นคนเก่ง คนดี ปลอดภัย และมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของมธุรส ผุดผ่อง. (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตาม ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภัตสร สุริยะ (2562) ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการคัดกรองนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษา ได้วางแผนและดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยใช้เกณฑ์และเครื่องมือคัดกรองนักเรียน (เช่น SDQ) พิจารณาข้อมูลรอบด้านเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนได้อย่างถูกต้อง และนำข้อมูลไปวิเคราะห์ใช้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนิสา มาสุข (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง พบว่า ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยสุภัตสร สุริยะ (2562) ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก สะท้อนว่าสถานศึกษาได้วางแผนและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนทุกคนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพและภาคภูมิใจในตนเอง ส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาศักยภาพเต็มที่ผ่านกิจกรรม โดยได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย และมีการประเมินผลเพื่อปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ พรพัฒน์ ภักดีโพธิ์ (2558) ได้ศึกษาเรื่องงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 พบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับสริน อมรสันต์สุขศรี และคณะ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 พบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาอยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการดูแลนักเรียนอย่างจริงจัง โดยผู้บริหารและครูมีความเข้าใจปัญหา ให้คำปรึกษา จัดกิจกรรม และประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาอย่างทันที่ นอกจากนี้ ยังมีการประเมินผลเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้นักเรียนมี

ภูมิคุ้มกันทางใจ รู้จักแก้ปัญหา และมีคุณภาพชีวิตที่ดี สอดคล้องกับการวิจัยของ ลัดดาวัลย์ โคตรพิมพ์ (2564) ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิระนันท์ นนทะบุตร (2564) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ พบว่าด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการส่งต่อนักเรียนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีระบบการส่งต่อที่มีประสิทธิภาพ โดยวิเคราะห์ข้อมูลและส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาไปยังผู้เชี่ยวชาญอย่างรวดเร็ว มีการติดตามผล บันทึกข้อมูล และสรุปผลอย่างเป็นระบบ ซึ่งมีส่วนสำคัญในการพัฒนาศักยภาพนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของมธุรส ผุดผ่อง (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 พบว่า ด้านการส่งต่อนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดาวัลย์ โคตรพิมพ์ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบว่า ด้านการส่งต่อนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน อภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา จำแนกตามเพศต่างกัน ผู้บริหาร และครูที่มีเพศแตกต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อาจจะเป็นเพราะความแตกต่างทางเพศมีอิทธิพลต่อมุมมอง บทบาท แนวทางการปฏิบัติงาน และวิธีการสื่อสารในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพและลักษณะการบริหารในแต่ละด้านแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ สุณิสา มาสุข (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง พบว่า การเปรียบเทียบการดำเนินงาน จำแนกตามเพศ โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ .05

2.2 การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและด้านการคัดกรอง มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากการที่ผู้บริหารและครู แม้จะมีระดับการศึกษาต่างกัน แต่จำเป็นต้องทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งต้องมี

การประสานงาน ปรีกษาหารือ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้มีมุมมองไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้ สอดคล้องกับการวิจัยของ พรศักดิ์ ผกากรอง (2562) ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 พบว่าผลการเปรียบเทียบตามระดับการศึกษาไม่แตกต่างในภาพรวม

2.3 การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ตำแหน่งหน้าที่ของบุคลากรมีอิทธิพลต่อบทบาท หน้าที่ และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในแต่ละด้าน สอดคล้องกับการวิจัยของ รัชพล เทียงดี (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า การจำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ .05

2.4 การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า มีความแตกต่างกันโดยภาพรวมเมื่อตรวจสอบตามประสบการณ์การทำงาน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความแตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า ประสบการณ์การทำงานส่งผลต่อมุมมอง ทักษะ และแนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยผู้ที่มีประสบการณ์แตกต่างกันย่อมมีวิธีการทำงานและการตัดสินใจที่แตกต่างกันตามประสบการณ์ที่สั่งสมมา สอดคล้องกับการวิจัยของ พรศักดิ์ ผกากรอง (2562) ที่ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 พบว่าอายุราชการน้อยกว่า 5 ปีและ 5 ปี - 10 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ คือ ด้านการส่งต่อนักเรียน รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงานของผู้บริหารและครู โดยมีผลสรุปดังนี้

2.1 เปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา จำแนกตามเพศ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน แสดงว่าเพศมีอิทธิพลต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2 เปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวมและรายด้านส่วนใหญ่ไม่พบความแตกต่าง อย่างไรก็ตาม ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและด้านการคัดกรองนักเรียนมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าระดับการศึกษามีผลต่อการดำเนินงานสองด้านนี้โดยเฉพาะ

2.3 เปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน แสดงว่าตำแหน่งมีอิทธิพลต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.4 เปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในภาพรวมและทุกด้าน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล, การคัดกรองนักเรียน, การป้องกันและแก้ไขปัญหา, การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน และการส่งต่อนักเรียน แสดงว่าประสบการณ์ทำงานมีอิทธิพลอย่างมากต่อประสิทธิภาพการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการวางแผนรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีทำโปรไฟล์นักเรียน จัดกิจกรรมกลุ่มเล็ก ส่งเสริมการทำงานร่วมกันในกลุ่มหลากหลาย และให้คำปรึกษา เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและตรงตามความต้องการของนักเรียนแต่ละคนมากขึ้น

1.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน ควรนำแบบประเมิน SDQ มาใช้ในการคัดกรองนักเรียนอย่างมีระบบและมีการเตรียมความพร้อมที่ดี จะเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์อย่างมากในการช่วยให้โรงเรียนสามารถระบุความต้องการของนักเรียนแต่ละคนได้อย่างรวดเร็ว และให้การสนับสนุนที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการที่ดีของพวกเขาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ควรให้ความสำคัญกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาในกลุ่มนักเรียนที่มีความเสี่ยงต้องอาศัยการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องจากทุกภาคส่วน การสร้างแผนสนับสนุนที่เหมาะสม การสอนทักษะที่จำเป็น และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนา จะช่วยให้นักเรียนกลุ่มนี้สามารถก้าวข้ามอุปสรรคและเติบโตได้อย่างมีคุณภาพ

1.4 ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ควรดำเนินการสร้างความต่อเนื่องในการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียนต้องอาศัยการวางแผนที่ดี การมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย การพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง และการติดตามประเมินผลที่เป็นระบบ เพื่อให้กิจกรรมสามารถดำเนินไปได้อย่างยั่งยืนและส่งผลดีต่อการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนในระยะยาว

1.5 ด้านการส่งต่อนักเรียน ผู้บริหาร ครู และบุคคลที่เกี่ยวข้องจึงควรให้ความสำคัญกับการสร้างระบบการส่งต่อนักเรียนที่มีประสิทธิภาพเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของนักเรียน การเตรียมความพร้อมของบุคลากร การมีข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งช่วยเหลือภายนอก และการทำงานร่วมกับผู้ปกครอง จะช่วยให้นักเรียนได้รับการสนับสนุนที่ถูกต้องและทันท่วงที ส่งผลดีต่อพัฒนาการโดยรวมของนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ

2.1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี

2.2. ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

2.3 ควรพัฒนารูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). คู่มือการคัดเลือกสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อรับรางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประจำปี 2562. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

จิระนันท์ นนทะบุตร. (2564). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 15(2), 160–173.

ชุตินาถ ถาวรแก้ว. (2559). การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตนักเรียนของสถานศึกษาในจังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 (ปทุมธานี-สระบุรี). ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
ธัญบุรี.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่. สุวีริยาสาส์น.
- พรพัฒน์ ภัคดีโพธิ์. (2558). การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเขต 31. วารสารวิจัยและพัฒนาวิจัย
อลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 10(3), 191-196.
- พรศักดิ์ ผกากรอง. (2562). การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- เพ็ญศรี นิตยา. (2551). สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- มธุรส ผุดผ่อง. (2563). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้
ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วารสารมหาจุฬานครทรรศน์, 7(6), 257.
- รัชพล เทียงดี. (2563). การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหา
หาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพ
พรรณี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). คู่มือการดำเนินงานระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน. กรุงเทพมหานคร: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรโรงเรียนประเทศไทย.
- สริน อมรสันต์สุขศรี, สำเร็จ อ่อนสัมพันธ์ และสายสุดา เตียเจริญ. (2562). ระบบสารสนเทศ
เพื่อการบริหารกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10. วารสารบริหารการศึกษา, 10(1), 55-
68.
- สุภัทสร สุริยะ. (2562). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส
สังกัดกรุงเทพมหานคร. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษาและผู้นำทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม.

- สุนิสา มาสุข. (2560). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). คู่มือการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็ก นักเรียนของสถานศึกษา. เรียกใช้เมื่อ 18 กันยายน 2567 จาก <https://www.obec.go.th/archives/239558>.
- ลัดดาวัลย์ โคตรพิมพ์. (2564). แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี. (2566). รายงานผลการจัดการศึกษา 2566. อุดรธานี : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี.
- Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607 – 610.